

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ СХС

Рок VI.

Нови Сад, петак 15. Фебруара 1929.

Ч. 6 (214)

Чувайме нашо школи.

Отворено и имело преговарел архбискуп у Загребу Др. А. Бауер о најважнијем вопросу, о школама. Јого сиона нај учеси и наш народ, бо лем о школама зашиши наша будучност.

У просвите и вихању дасцих фамелиј појата школа. И школа ће не може одњиц од свог обовязку гу Богу, и вона треба да маје свог основа у Богу; котри неограничен тоскод ће школу. Две фамилије, школа и Црква у согласију працују коло вихања дасцих; тамо под таког воспитовања буде на спасене дасцих, народа и држави, та на славу Бога.

Војнице при нас, слава Богу, ће не можеме поновијају на нашо школи, але треба да меримо, бо ће јављају гласи, котри нас на то понукају. Тако дајдни јавно жадају, да ће катаклиз у школама не учи, да ће свидијником забранити вступ до школи и кадаје право надпатренија Цркви над школу, единим словом да ће школи придају лом до рукој свитовња, лебоја же то гвари да ће школи ланџијају. Фрамасуне иду за тим а то уж у дасцих држава пронесло горки плоди. Ак теди кад католици ступили до одлучног борби, попило па лепоте.

По божественим и природним правима пријадају дасци родитељом и прето родичи маје свете право одредаји, јак ће им дасци буду воспитовац. И катол. Црква, котра од Божества Спаситеља досгала розказа наказовац евангелије шицким народом, не може ће и ис чиме одрекнуц того свогога звания и права. Прето католици, родичи и Црква маје право гледац, же би ће их дасци воспитовали у кат. науки, а так

исто и други вири маје право гледац за себе.

Подржавиц јавни школи а и ће до њих запровадију безвирски дух, то пайетрашије насиље на совисци католици, родигох.

Родитељ! Ваша любов гу дајцом најлспше вас учи да за њих хасроните а то чудљиво. Каждодневно искуство у вашим фамелијама, живоце указује вам, јак благословно дјействује свири на вашо дасци, а јак чудљиво кад ће од шири одбис. Прето, кад би наступила озбиљна опасносц, же би ће школа осудаја од својога поволанја да вихају по вири и у вири вашо дасци, поволаже вас, же би аме јединима силама стапнули против такеј роботи и тогу опасносц отклонили.

Недабалосц за Бога и вири муши у дружинским живоце присци смутније лоди, бо кад човек вое свога шерца и разуму витре Бога, вон теди забил и тлас совести, а з тим и кадаје чувствовање за правду и поштени. Кад ће човек не сце кланјац Богу, створитељу својому, теди сам себе зроби божкох и кланја же им. Таки божки су богатство, роакош и пиха. Кад тоги божки зроби престол у шерцу човечим, и кад вони постану верховни закон и правило живота, теди отворени дасци, кадајму гриху и пакосци.

Чи не патриме на своје очи, не слухаме на своје уха, јак у нашо новоени часи запаловали апелјаки злости. Место старога поштења у живоце и одношенију гу ближњему шире ће циганство и спревоцка, храџеж и однімане, а и влодарства су падијним порядку.

А кад думу на одличательносц пред Богом одруца и найвећији людје, котри поставени, же би управља-

ли и водеали народи, веџкали зло и погубеносц шире више баржей. Нет сомнија, же и у нашој држави

живи з того источника вијело тога велике зла, које запрепаснув ће се на народе и државе.

У нашим отечеству

Државна полиција

буде заведена на целу државу, бо ше о тим терајају роби. Затим полиција буда у рукој поједињих автономних власцих.

За званичникох готује ће нови закон, котри бара промену њих положаја и зменьша њих число.

Аграрни одношенија при нас ище више ће у порядку. Же би ће уж разрешел вопрос вельких иманија, котри подделени, основана окремна комисија са њих стручњакох, котри мају преуџијаје тога, а већ ће принеше закон.

Збераница по школама. Неприсни були и за учитеља и за родитеља койјији зберавају ченекох медај школскими дасцима. Теразини министер просвети забранел шицки таки збераници по школама.

Нешесце на Сави

При Шабцу преходају људе спрейг Сави по ляду. Медитим почали ляја розбиваја и дајдни о тим ніч не ачали. В ноци ишљаје кадаје дружство до Шабцу и не знају, же ляд розбити, перши од њих спаднују до води. Јого супутници леде го спашели и премарзнутије вицагли вое води.

Шмери под мехама

У вельиким мјану у Загребу пошли штирме роботици мехи. Кад најас једна вељка громада подних меха спадла и привицела ће од њих. Роботик В. Любич такој умар, бо на њега спадло 15 меха, други чежкој ранети а двоме иценјиво и па време ће склопети.

Кад совисци граве

Жандаром у Фекетичу (Бачка) пријавел ће сден чловек на име Михај Хараново, котри гварел, же му совисци недајира пре крадежи, котри вон зробел пред штирома роками. Вон краднују лем меньши ствари на 95 местах. Већ ће линовати пре њих страдали. Вијавел, же шидок свој мајток котри досц велькиј даја тим, котрији даја чују чују паробел, лем да најдае у души мјир.

Чиода од дасцих шициња На добру грофа Драшковића у Бараји у лесох најдоја ће вељки чупори дасцих шициња. Прежиму вони вишљи вељкох и на местах подрили дупајски насиј.

Препадли до жеме У валајс Грабовец при В. Бечкереку копали валајску студију. У долини були Зхабији. Кад пришли до 10 м. глобоко најас обачели, же ће под німа сам писак отвори и вони ће њих прећају. Почали прещаја, але им пакто не могол помочи, бо их исстало у глубини жемскай.

Отровели ће гасом У Суботици и В. Бечкереку најстрајали два фамелије, бо ће отровели гасом. Вони најопсли веџ зос угљом и захабели дасција отворени. Гасом ће напољела хижа и людји најшли шмери.

За путникох важне наредеје видала министерија железница. По тим наредеје, кади путници, котри би з карту ћејаш клаји презијол до висеје плаци дуплу роалику медај класама.

Вихода раз у тиждију.

Цена на шали рок 100 динари.
На У. рока 50 динари.
За Америку 4 долари на рок.
Рукописи и друга писма треба послаји на адресу:
„РУСКИ НОВИНИ“ НОВИ САД
Бајовићева улица број 2.
Приплату на РУСКЕ - НАРОДНЕ ПРОСВИТИНЕ ДРУЖТВО, РУСКИ ЈУРСТУР (Бачка).

з 300 ранетих. Англійські бойсько тримають.

Отровені кромпіл. У одним величким хотелу у Роттердаму (Голландія) отровлено ще 500 особи зос. погубив кромпіл. Даєдні од них умірили а други чекко ходили лежка по шпиталью.

Вистава іконостасу.

Грецо-католіческа царква у Ліпселях жадайці виставиці достойни олтар і іконостас у своїй красній церкви, поверела туту роботу младому і талантованому академському малярю професорові М. Д. Дюричові, котри свою задачу тераз докончев. Успіхи своїх роботи виставив дні 1. та 2. л. т. р. у салону Шира в Загребу.

Главні предмети вистави були ікони (образи) іконостасу греко-кат. церкви ліповлянської, а же більше вистави віситителі вистави могли створиць цілковиту снику, виложених були комплекти план іконостасу; одобрені еднашого Ординарія у Кріжевцях в средня часці іконостасу у угловій фарбі на картону.

Ікони вироблені у бізантійським стилі, котри є так облюбовані у Восточній Церкві, а на людяка роби вражене (доям) глібокій реальністі, достойственного, миру а богатство фарбах, особено златній, подаваний золотом і роскоші. Чекко було повесіць, котри образ чайка, бо кожди з них має свою особливу привлічливість; а шинки веднак творять одну складну цілісність; але ипак можеме повесіць, ще

До синевного полу
на путоване пойде Др. Екенер, котри зос. цепелино-воздухову ладю прешол і атлантическій океан. Зос. пойде і почати синеви путешественник Нансен. Путоване тирнац буде бити.

найважій симпатії має образ Пречистої Діви, яко цариці неба і землі. На образу св. Стефана особите ще пачи красна далматика (риза); міле вражене (доям) робя медальйон Мойсея царя, але найимпровантнейша вшестіяк імперсвята Тройца.

Вистави пригадала на себе увагу найодличнішої загребської цублики, котра є заніма зос. церкваним слісарством вообще, а то і розумінням, бо тута вистава у своїм стилі єдинствена. Може ще повесіць у нашій державі скоро ант. іст. уметника, котри би міле потрібно почути церковній іконографії, котру так одлично репрезентира проф. Дюрич. Вистава була чисто национальна, а паскави виражені найанамецьтіших загребських сликарів є щодніх іконах шведочай зисоку мистецтку (штучну) вредності.

Професорові Дюричові працюють на красним усіх, а єднак не ще не єднак, ще на браца у Ліпселях укріплюють свою церкву укусно і мистецтко (штучно), як це є європейська, да буде украшена Престол Всевишнього.

Ш.

тим тераз, чи не зам вона, чи не але єй шматка тута раньша блідо-бліда.

«Ні, не! Таки ауто, як тута замасцена і згужвана шматка на неї?»

«Гат веца...?»

«Приднем я на рано!»

П'яток:

«Но, бачи Дюро, вітайце, вітайце! Як добре зіпітреце. Добре сю спали? А Ваша супруга? Радуси єшо радуси єшо. Но можебуць сіє єшо уж одлучелі за фарбу Вашого автомобіля?»

«І той — і не, пане директоре! Ісм телько знам же мой ауто, не симе буць ант. иселені, ант. цми, ант. чёрвени, ант. блідо-бліда!»

«Но я бі Вам веци препоручел аубергін фарбу.»

«Аубергін? А яка же то фарба? Як то зіпітра?»

«То Вам досц. чешко об-

ящіц. То Вам ант. не же-лєні, ант. не цми, ант. не чёрвени, ант. не блідо-бліда. То будзе баш по Вашій дзекі!»

«Но, але я би чакаю ю-блідо-блідиц, як то ви-нізіра тута фарба!»

«Добре, бачи Дюро, пода-ме ту облаку і у бещеди я Вам скажем іерии аубер-гінне ауто, котри буде исц. по драже.»

Штири гданин шедзели при облаку і патрели на дражу.

Наразі зібрали пан директор-бахнік Дюро за пісці.

«Ага! Аубергін! Патрі-це на альго!»

«Дас є? Котри то?»

Медак тута ауто пошод..

Субота. Вечар.

На драже єшо зіпіл пан директор зос. бахніком Дю-ром.

Подзековане.

За образи на іконостасу ліповлянської церкви дарували в Кефестура: я. с. т. Стефан Паг-гарта ЗЛЮП Дін. і так защищавши образ св. первомученика Стефана (прави болни діверка); на образ Тайшії Вечерні дали: Юла Говля 500 Дін., Друштво Благей шкірці 500 Дін., Янко і Леона Чапан 120 Дін., Феброна Гірновата 50 дн. и 11. Пацерніакова 300 дн. Шанки тута дарувати заведено до числа „історію і благо-ділів“ спогади храма сего-на ще кахда Служба Божа; ко-

тра єшо у нашій церкви служі, приносячи за їх і на кождій службі ще їх споміна. Цілого дателя любить Бог! — Краще дакуємо!

Хто би могол і спіл занза-циць дасден образ, або на туту ціль дацо фіксувати, на ще яви на греко-католіческій парохії уряд у Ліповлянах (Славонії).

Зос Р. Н. П. Д.

На Р. Н. П. Д. дарувал Людвіг Аріт, тарівец у Руским Керестуре 50 Дін. На многая!

Шветочни Отпочивок

Недасля 32.

ІВАНГ. ОД ЛУКИ ГЛ. ХІХ.
ЗАЧ. 91.

«І искоша Ісуса ѿідьми».

Стари мітар — грицник Закей гледаціл Ісуса, да синна іранду і уніори ской живот, и нашол Го. Ісус привітал до Його хижі, подаслед піскайнику отицінє грихах, и у Закей-вом шершу и дому запановал мир, щесце, задовольство. Велью мушел подисц і прецерпіц, док дошол до Ісуса, але награда го сігна. Так роби Бог і з нами. Кед він водаме на Ньюго, и зос. цалім шерцом, розумом и волю свою, теди нам узвела мир, покой и задовільство, яке неправедия швет плема.

I.

На тим ініце лем тот чоловек гоцак єшо осенціц спокойні без страху и гризи, хтори вері и твардо-трима у шерцу, јже над нім меркіс міле око Боже, и

„Бачи Дюро?“

„Пан директор?“

„Понагляде єшо бачи Дюро?“

„Я за єшо понагляям?... Аль пайменсій! Часу мам досц, аг толькі того часу! Да Вам новем пане директоре. Інче нігда у своїм ісцеце сом, не мал толькі часу, як тера. Чхода!“

„Но, а як же то?“ упітал єшо му мало чудко пан директор.

Чоловек бара подобни гу колесу. Раз в горе, а раз долу. Дотераз сом мал велью пенежі, а мало часу, но а тера заш...“

„А цо зос. автомобілом?“ запитал єшо уж бляди пан директор.

„Ауто? — Нешка я купел мешачину карту за аутобус. Чёрвени аутобус — агайде! Тото ми сцёце пан

же го рука Його водзи по шицких драгах швета того. Таки чоловек преиуща ще Богу у шицким; вон тима зос. св. Паном, „же тому, що Бога люби шицко на добро видзе“.

„Віми єже, Яко любі-щим Бога всі поспішест-вуют во благое“.

Но гоч и уповаючи на Бога не можу олікероваці болі неприміни, церпеня, слізи у тей доляні слязох, — бо судасно на концу кождому умрец, а то не іде без смутку и болю — іпак в тих уповаючих цер-пене вельо легчайше и слат-ше, бо вони єшо цеша зос. апостолом Павлом: „недо-стийни страсти нинішніх времене ко хотящей слави“ (Ко Рим, 8. 18.). Цо тото шицко чходви, кед нас чека вични живот, вичне блажен-ство!?

Маже тисяці приклади таких людзох, що страдали, а ипак віше були мирни, задовольни. Гу нам наш славни О. Іоан Златоуст; ко-

директор повеси. Мой же ладук? Но ща задармо кед так муши и тото подисц. Ща що знац кед маж тельо кеди. О, лем кед би ви знали, кельо я маж часу тераз. Мушице знац, пане директоре, же я одищера — бан-крот.“

B.

Янко Фейєв, учитель

Пресадзене квіце.

Зім ше барэ погнівац..

Іван. Зі. І. Івановіч.

Зім ше барэ погнівац, вед станам за дзедері, та так упрекосяцім оцюя, мацери.

Оцю, маж ме пита, чом сом набруднані, а я кед роздумам, — незнам ант сама.

трого мене виломинаме ка-
жди даень у св. Служби.
Вон трираз аруцени зос вла-
дическай столици цариград-
ской, и блукал ше по инвеце
преганяни од власци и не-
приятельюх, па ипак у тих
своих бицох малъко улование и потіху у своё-
му пану Богу. Вон так пи-
сал свойому приятелю Ци-
рияку: „Кед сом бул вигна-
ти з Цариграду, мойо щер-
ко ше не аламало. Я себе
так думал: кед ме царица
вигнала, наї будас! Цали
швет Божи. Кед ме пресилі,
мам пред собу приклад, —
св. пророка Йсаїю; кед ме

руди до моря, подумам себе
на Йону пророка; кед до
пеща, там мам трох юно-
шох, чо уж тово прецер-
пели; кед ме сиу каменовац,
там ми си. Стефан; кед ми
сцу главу одрубац, патрим
на найлепшаго од шицких
людох — Св. Иоана; кед
ме руца пред жвири, патрим
на пророка Ђанила, чо бул
у ями левовскай; кед ми
забере цали мой маесток,
подумам себе, же сом голи
пришол, та голи мушим и
пойси. Уватриме ше добре
на то, и роби так!

М. Мудри

Местна Задруга за Польопривредни Кредит Дјорђев.

Рочни рачун 31. децембра 1928. року.

ИМОВИНА.

ДЛУСТВО.

	Дин. п.		Дин. п.
Готоўшина у каси	48.33	Уплатено на акцији	12.230
Пожичено на облигацији членом	401.050	Пожичка од Обласног Задруги	320.158.70
Уплаћено на акцији Обласног Задруги	8.000	Уложи	68.438.76
		Резервни фонд	8.270.87
	409.098.33		409.098.33

Рачун Губитку и Добутку 31. децембра 1928. року.
РОСХОД. ПРИХОД.

	Дин. п.		Дин. п.
Интерес Обласног Задруги	12.678.76	Интерес од позичака и иницијативни приходи	20.856.33
Книги и хандел- ариски материјал	1.677.70		1.520
Инши други расходи	750		
Резервни фонд	8.270.87		
	22.376.33		22.376.33

На концу рока було уписаных членох 155 ас 155 акцијами.
Др. Мирко Вонч, председатель.

Янко Мункачи, Михаило Балшић, Ивана Уйфалуши,
член Управног Одбора;
Штефан Мункачи, Янко Няради, Мих. Рамач, Янко Илавичак;
Франа Епарт, Янко Епарт, член Управног Одбора;
Член: Петро Розан, Андри Чакань.

А веџ ше зашмеш,
но же кошта труда.
Петим питам себе
чом спај тако буда?

Драго то киј Марча мана,
драго бара занатац.

Цо би любел буц?

(из українског) Чин:
Ей як би я любел
богатство памагац,
но бим теди мојол
худобних помагац.

Гајба:
А я лем цињачац,
та вите о тим шаљиц,
да худобним дречом
помагац нови шијем.

Миколак:
Я би любел муљиц,
постапи на муривац;
дзе јеја люде жији,
церкви тај будоплан.

Меланик:
А як се помаж, Боже
да гајдри будај
и я на худобних
нігда не албудај.

Сцела Марча.

Нап. Ј. Ј. Јовановић.

Сцела Марча бабку свою
храсне покриберац,
та почала зов испред пласти,
шлангом видајац.

Мај се јој о тим евиди незна,
але док ше враџи...

За редакционо одјекту: Юриј Павлич, Војводе Ђојковића 2.

Црквени париж Учитељ, Кем. Друштво „Натошевић“.

ПОЗИВ

Месна задруга за Польопривредни Кредит у Ђурђеву као члан
ОБЛАСНЕ ЗАДРУГЕ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНИ КРЕДИТ у Београду
одржава 15. фебруара 1929. године у 2 часе после полне у просторијама
Месне Задруге за польопривредни кредит

РЕДОВНУ ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

на коју се позивају чланови према чл. 48. основних правила са
ДНЕВНИМ РЕДОМ:

- 1.) Подизавање извештаја управног и надзорног одбора.
- 2.) Решавање о успеху прометодоштиног рада.
- 3.) Установљавање закључних годишњих рачуна за 1928. г.
- 4.) Дашавање разрешење управицем и надзорном Одбору.
- 5.) Избор 3 чланова Управе.
- 6.) Избор 2 члана надзорног одбора.
- 7.) Одређивање плате и награде секретару и блатагајнику.
- 8.) Избор блатагајника.
- 9.) Евентуални предлози, (такви се предложи имају према чл.
51. тачке 12 правила 10 дана пре скупштине свомитети писмено
управном одбору.)

Преко године ступило је 155 чланова са 155 удела.

Станеје крајем године је 155 чл. са 155 удела.

Годишњи рачун примљен је од надзорног одбора, исклукујући
је на видном месту у просторијама задруге, где може сваке
видети и прегледати.

Уколико се кеби сакупио доволан број чланова за доношење
пуновласних одлука, то ће се поново главна скупштина одржати
дана 16. фебруара 1929. год. са фноликим бројем чланова колико
буде присутан.

У Ђурђеву, 31. јануара 1929. год.

Јанко Мункачи
секретар.Др. Мирко Вонч
председник.

Наши претплатници

Обновели претплату следујући п. п.:

Дора Мудри, Петошавиц, салаш, па 1928. р.	100	Дин.
Михаило Чивмар, 269. Р. К.	"	"
Габор Превчи, Дјорђев	100	"
Наталија Џунја, учитељка Р. К.	50	"
Даница Лабоњи, учитељка Миклоневић	100	"
Михаило Џунја, муљар, Р. К. 96. па 1928./29.	150	"
Андре Џудакар, 993. Р. К. па 1929.	100	"
Дора Макај, тарговец Р. К.	100	"
Людевит Арут, тарговец Р. К.	100	"
Штефан Няради, тарговец Р. К.	100	"
Михаило Олеар, Дјорђев	100	"
Руске Нар. Пројек. Друштво, Шид	100	"

По најтуњешој ценi!

Хлопски и жељски еспан, плиши, гатлахи ас пли-
шовима јулетами, хусточки красни ас плишовима кветами,
батисти, зефири, канрафаси, за жижу нархети, и за тераз
червене и белаве памути, и шипљака памуку за тка-
не и шипљака сорти барда чељчин и т. д.

ЛЕМ У

Штефана Нярадија

У РУСКИМ КЕРЕСТУРУ (при валалскай хижки).

МОЖ ДОСТАЦ.

Исто за хлопски јимати же красни штофи за жижу
и за лето у шипљака цене. Мож у њуго нархуц за
жељија јаки и хлопски јимати, а ма и, готови у богатији
избору хлопски и легински калапи.

Кому ће треба у њуго мож достац по НАЙТУЊ-
ШЕЈ ЦЕНИ.

Свой ту свомому!

ТАРГОВИНА

Жито	Дин. 245—248—	Мука 0	Дин. 340—345—
Кукурица	260—265—	Пасуља	1000—1400—
Раж	230—235—	Мука 2	320—330—
Ярец	252—255—	Мука 5	300—310—
Овес	240—245—	Мука 6	270—275—

Власник: Рус. Нар. Пројек. Друштво Рус. Крстур (М. Мудри).